

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐI'NA

Ülkemizde son günlerde akaryakıt fiyatlarındaki artış çok ciddi ekonomik sorunlar ortaya çıkarmıştır. Vatandaşlarımız akaryakıt üzerindeki başta yüksek vergi oranları dâhil olmak üzere Hükümet politikalarıyla büyük mağduriyetler yaşamaktadır. Bu halde vatandaşlarımızın yaşadıkları bu mağduriyetleri gidermek için alınacak önlemleri tespit etmek üzere Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1. HASAN ÖZDEMİR - GAZİANTEP
2. CUMALİ DURMUŞ - KOCAELİ
3. MEHMET AKİF PAKSOY - KAHRAMANMARAŞ
4. OSMAN ERTUĞRUL - AKSARAY
5. CEMALEDDİN USLU - EDİRNE
6. METİN ÇOBANOĞLU - KIRŞEHİR
7. KAMİL ERDAL SİPAHİ - İZMİR
8. HÜSEYİN YILDIZ - ANTALYA
9. KEMALETTİN NALCI - TEKİRDAĞ
10. MÜMİN İNAN - NİĞDE
11. ALİM İŞİK - KÜTAHYA
12. RECEP TANER - AYDIN
13. SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU - TRABZON
14. REŞAT DOĞRU - TOKAT
15. MİTHAT MELEN - İSTANBUL
16. İZZETTİN YILMAZ - HATAY
17. MUHARREM VARLI - ADANA
18. MEHMET ŞANDIR - MERSİN
19. MUSTAFA CİHAN PAÇACI - ANKARA
20. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
21. BEYTULLAH ASİL - ESKİŞEHİR
22. OSMAN DURMUŞ - KIRIKKALE

GEREKÇE

Hükümetin son dönemlerde artış gösteren petrol fiyatlarıyla ilgili olarak öne sürdüğü Dünya fiyatlarındaki dalgalanmanın ürünü olarak petrol fiyatlarının artış gösterdiği tezi gerçeği yansıtmamaktadır. Maliye Bakanlığı verilerinde 28 Avrupa ülkesi içerisinde en pahalı benzin ülkemizde tüketilmektedir. Bu durumun en önemli nedeni ise akaryakıt ürünleri üzerinden alınan vergilerdir.

22 Kasım 2010 tarihinde geçerli olan fiyat ve döviz kurları baz alınarak Maliye'nin yaptığı hesaplamalara göre Türkiye'deki benzin fiyatı 1,9 Euro düzeyindeyken, 1 litre benzinden alınan ÖTV ve KDV 1,2 Euro'ya ulaşmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında ÖTV ve KDV akaryakıt litre satış fiyatının %68'ini bulabilmektedir. Buna göre, benzinde rafineri çıkış fiyatının %250'si, motorinin ise %175'i oranında vergi alınmaktadır.

Öte yandan ham petrolün varil fiyatıyla örneğin kurşunsuz benzinin litre fiyatı arasındaki ilişki ters yönlüdür. Bakınız, Temmuz 2008'de ham petrolün varil fiyatı 150 dolar iken kurşunsuz benzinin litresi 3,34 TL idi. Bugün ise ham petrolün varil fiyatı 90 dolardır; ancak kurşunsuz 97 oktan benzin perakendeden 4 liraya satılmaktadır. 150 dolardan 90 dolara düşen ham petrolün varil fiyatındaki değişime göre bugün kurşunsuz benzinin litre fiyatı 2 lira olmalıydı. Bütün bu rakamsal tabloyu litre düzeyinden gösterirsek gerçekler daha belirgin olacaktır. Örneğin, 1 litre benzinin rafineri çıkış fiyatı 99 kuruş ancak satış fiyatı 3,85 TL'dir. Aynı şekilde 1 litre motorinin rafineri çıkış fiyatı 103 kuruş ancak satış fiyatı 3,24 TL'dir. Buna göre, benzin rafineri çıkış fiyatının %389, motorin ise %315 fazlası fiyatlara satılmaktadır. Öte yandan bakınız, benzinin rafineri çıkış fiyatı ile motorinin rafineri çıkış fiyatı arasındaki değerlendirmede benzinin fiyatı daha az iken pompa satışında benzinin fiyatı daha fazladır. Bu durum da uygulanan vergilerin bir yansımasıdır. Uluslararası bir değerlendirme yapmak gerekirse aynı benzin Yunanistan'da 2 dolar, Almanya'da 1,87 dolar, Fransa'da 1,82 dolar, İtalya'da 1,74 dolar, İsviçre'de 1,50 dolar, Kanada'da 1,01 dolar, Rusya'da 0,80 dolar, ABD'de 0,74 dolar, Libya'da 0,17 dolardır. Bu tablo içerisinde Türkiye'deki rakamlar adeta bir Dünya rekorudur.

Bütün bu tablo ortadayken akaryakıt fiyatlarındaki artışı Dünya piyasalarındaki dalgalanma ile açıklamak yeterli değildir. Şu andaki akaryakıt fiyatları hükümetin siyasi tercihidir. Vatandaşlarımız Hükümetin bu tercihi nedeniyle mağdur olmaktadır. Vatandaşlarımızın mağduriyeti sadece akaryakıtı daha pahalı almalarından dolayı değildir. Örneğin, Gaziantep ilinde vatandaşlarımız akaryakıt fiyatlarındaki artışlarla birlikte Türkiye'de 4 TL olan benzini Kilis'ten Suriye'ye geçerek 1,4 TL'ye almak zorunda bırakılmaktadırlar. Aynı şekilde sınır illerinde yaşayan vatandaşlarımız Irak ve İran'dan da akaryakıt temini yapmaktadırlar. İkinci bir yöntem olarak ise adeta her köşe başında satılan kaçak benzin tercih ediliyor. Son zamlarla birlikte bu iki yöntemden birisine başvuran vatandaş sayımız her geçen gün artmaktadır.

Hükümet akaryakıt, sigara, içki gibi dolaylı vergilerin yükünü arttırmıştır. Bunun nedeni ise bu ürünlerin gelirine bakmadan herkesten aynı fiyat ve vergiyle satın alınmasıdır. Bir başka önemli husus da Dünya petrol fiyatlarının bundan sonra artma eğiliminde olmasıdır.

Çözüm ancak Hükümetin, akaryakıt üzerindeki vergi yükünü indirmesindedir. Benzin fiyatlarındaki yükseklik bir kader yada değiştirilemez bir gerçek değildir. Sadece Hükümetin işidir.

Bütün bu gerçekler ışığında akaryakıt üzerindeki vergi yükü bir yandan vatandaşlarımızın üzerinde ağır bir yük olurken diğer yandan da kaçak mazot ve sınırdaş ülkelerden akaryakıt alımı gibi yöntemlerle ekonomik bir kayıp da ortaya çıkarmaktadır. Sonuç olarak, akaryakıt fiyatlarının pahalılığından kaynaklanan ekonomik sorunları gidermek için gerekli düzenlemelerin TBMM çatısı altında bir an önce tespit edilerek uygulanması gerekmektedir.